

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoE/236/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515205712
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3515205712.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Ivety Martinákovej a JUDr. Alice Beňovej v exekučnej veci oprávneného H. s.r.o. so sídlom L., J. XX, A. XX XXX XXX, zastúpeného C. kanceláriou C. s.r.o. so sídlom L., J. XX, proti povinnému E. S., bytom L. pod L., X.. 7. apríla XXX/XX, o vymoženie 100 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 05. apríla 2016, č.k. 5Er/640/2015-17 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil (§ 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d), § 243d ods. 2 Exekučného poriadku, §52, § 53 ods. 1,4 písm. r), ods. 5, § 54 ods. 1,2 Obč. zákonníka, § 31 ods. 3, § 33 ods. 1, § 44 ods. 1, § 45 ods. 1,2,3 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 08.06.2015 bola tamojšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn.: SR 18320/14 vydaného dňa 28.11.2014 Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave. Následne, na základe výzvy, bola súdu dňa 23.03.2016 doručená Zmluva o úvere č. 435215 uzavretá medzi účastníkmi dňa 16.12.2013, rozhodcovská zmluva a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. V predmetnej exekučnej veci sa vymáha plnenie zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi účastníkmi dňa 16.12.2013. Súd v zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka posúdil predmetnú zmluvu o úvere ako zmluvu svojou povahou spotrebiteľskú, pretože bola uzatvorená dodávateľom - oprávneným ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti o. i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom a pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti so spotrebiteľom - povinným ako fyzickou osobou nepodnikateľom. Z obsahu rozhodcovského rozsudku súd zistil, že rozhodcovský súd odvodzuje svoju právomoc z rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej dňa 16.12.2013, ktorá mala založiť právomoc na konanie a rozhodnutie vo veci rozhodcovskými súdmi. V predmetnej rozhodcovskej zmluve v čl. II v bode 1 je uvedené, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy o úvere a uplatnenie práv z predmetnej zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, pričom právo voľby príslušného Stáleho rozhodcovského súdu podľa Čl.1 bodu 1 tejto zmluvy má žalujúca zmluvná strana; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov zvoleného Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúma iný rozhodca ustanovený podľa predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky

súdny poriadok). Súd poukázal na skutočnosť, že uvedené dojednanie v rozhodcovskej zmluve je neprijateľné, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ síce má právo zvoliť si spôsob riešenia sporu, ak bude sám iniciovať konanie, v praxi však k takému prípadu spravidla nedochádza a konanie bude v prevažnej miere iniciovať dodávateľ, ktorý voľbou rozhodcovského konania vnúti toto konanie spotrebiteľovi. Rozhodcovská doložka obsiahnutá v rozhodcovskej zmluve v tomto prípade nebola individuálne dojednaná, jedná sa o vyplnené tlačivo, vopred pripravené oprávneným, bez možnosti jej zmeny, či úpravy. Rozhodcovská zmluva síce obsahuje vyhlásenie dlžníka, že uzatvorením tejto zmluvy súhlasí a vyhlasuje, že bol pred jej uzatvorením osobitne poučený o dôsledkoch jej uzatvorenia, no po preštudovaní rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že sa jedná o predtlačené formulárové znenie napísané malým písmom, ktoré dlžník (povinný) zrejme nemohol odmietnuť, keďže rozhodcovská zmluva a zmluva o úvere boli uzatvorené v jeden deň. Len veľmi ťažko pritom možno predpokladať, že si dlžník bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie. Predmetná rozhodcovská zmluva sa javí ako absolútne nevyvážená, a preto nekalá. Okrem toho rozhodcovské konania podľa zistenia komisie nie sú v súlade s viacerými zásadami obsiahnutými v odporúčaní komisie 98/257/ES z 30. marca 1998 o zásadách platných pre orgány príslušné pre mimosúdne urovnávanie spotrebiteľských sporov. Aj keď toto odporúčanie nemá právne záväzný charakter, uznáva sa v ňom rad zásad, dôležitých pre zabezpečenie spravodlivosti konaní o urovanie spotrebiteľských sporov, pričom niektoré z nich sú založené na všeobecných právnych zásadách. Veriteľ môže na základe predmetnej rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému orgánu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej zmluvy spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je treba vykladať aj so zreteľom na ust. § 106 O.s.p., ktoré pri platnej rozhodcovskej zmluve bráni konaniu pred štátnym súdom. Ak rozhodcovská zmluva dáva na výber medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom sa musí spotrebiteľ podrobiť rozhodcovskému konaniu, nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a oprávneným je dodávateľ. Súd považoval výkon práv oprávneného podľa predmetnej rozhodcovskej doložky uvedenej v rozhodcovskej zmluve za nezlučiteľný s normami na ochranu spotrebiteľa, ako aj s dobrými mravmi a považoval za dôvodné aplikovať § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Pri závere o neprijateľnosti zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky, ak by sa mal podľa nej vydaný rozhodcovský rozsudok vykonať na návrh oprávneného, bolo by dôvodné exekučné konanie zastaviť, pretože pri nekalej povahe rozhodcovskej doložky nie je možné v takomto prípade rozdeliť exekúciu na dovolenú a nedovolenú podľa práva Európskej únie. Na rozdiel od iných zmluvných podmienok, nekalá povaha rozhodcovskej doložky dopadá na celé exekučné konanie vyvolané oprávneným. Dojednanie uvedené v rozhodcovskej zmluve a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež Smernice Rady 93/13/EHS. Na základe uvedeného súd dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore príslušnými ustanoveniami najmä § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustanoveniami smernice Rady 93/13/EHS. Súd zistil, že v Rozhodcovskej zmluve čl. II je obsiahnutá neprijateľná podmienka - rozhodcovská doložka v zmysle zhora citovaného ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý teória a prax označujú za fakticky nerovný, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako bez návrhu súd exekúciu o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky zastaví, resp. zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu resp. zamietne žiadosť v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39, § 53 ods. 5 Obč. zákonníka, § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z., § 44 Exekučného poriadku). V tejto súvislosti treba brať na zreteľ aj povinnosť súdu vykladať vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-14/83 Sabine von Colson, Elisabeth Kamann v Land Nordrhein- Westfalen). K ustanoveniam právneho poriadku upravujúcich režim

spotrebiteľských zmlúv predstavuje takéto interpretačné pravidlo smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čo je podporené aj rozsudkom Súdneho dvora v spojených prípadoch C-240/98 - C-244/98 Océano Grupo Editorial SA, Rocio Murciano Quintero (C-240/98) v Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades (C-241/98), José Luis Copano Badillo (C-242/98), Mohammed Berroane (C-243/98), Emilio Vinas Feliu (C-244/98). V predmetnom rozsudku Súdny dvor o. i. konštatuje povinnosť národného súdu pri aplikácii ustanovení národného práva, ktoré sú skoršieho alebo neskoršieho dátumu než uvedená smernica, interpretovať ich pokiaľ je to možné vo svetle presného znenia a účelu tejto smernice. V konkrétnej exekučnej veci treba mať na zreteli predovšetkým čl. 6 ods. 1 vyššie uvedenej smernice, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok a bod 1 písm. q) prílohy smernice, podľa ktorého možno za nekalú považovať podmienku, ktorej zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne arbitrážou podľa pravidiel, ktoré nie sú upravené právnymi predpismi, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane. Po dôkladnom preskúmaní rozhodcovského rozsudku, pripojenej zmluvy o úvere, rozhodcovskej zmluvy a všeobecných podmienok poskytnutia úveru, súd dospel k názoru, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je potrebné zamietnuť pre rozpor exekučného titulu so zákonom. Z uvedeného dôvodov súd podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ex offo zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to v celom rozsahu.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. V rámci rozhodcovskej zmluvy, ktorá predstavuje samostatnú listinu sa v čl. 2 ods. 1 zmluvné strany dohodli nasledovne: „Všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmieniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálem rozhodcovskom súde, pričom právo voľby príslušného Stáleho rozhodcovského súdu podľa čl. 1 bod 1 tejto zmluvy má žalujúca zmluvná strana; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podľa Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde, podľa príslušného právneho predpisu (zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). V zmysle článku 2 tejto zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. postupuje v slade so zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle svojho Rokovacieho poriadku. Uviedol, že účelom zákazu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách nemôže byť absolútne odstránenie zmluvnej slobody, ale len zákaz takých ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka/zmluva, ktorá dáva aspoň spotrebiteľovi možnosť sa vždy pred podaním žaloby proti dodávateľovi rozhodnúť, či ju podá na všeobecnom alebo rozhodcovskom súde, nebude preto v rozpore s § 53 ods. 1 Obč. zákonníka, lebo takéto rozhodcovská doložka bude a) rovnovážna, pokiaľ dá vyššie uvedenú možnosť rozhodnúť sa každej zo zmluvných strán, alebo b) nerovnovážna v prospech spotrebiteľa, pokiaľ dá možnosť rozhodnúť sa iba spotrebiteľovi. V oboch vyššie uvedených prípadoch nemôže ísť o rozpor s § 53 ods. 1 Obč. zákonníka, pretože ten zakazuje len také rozhodcovské doložky, ktoré sú nerovnovážne v neprospech spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že uzavretie zmluvy o úvere v predmetnom prípade nebolo podmienené uzavretím rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva

ako dokument na samostatnom liste papiere môže, ale rovnako nemusí byť uzavretá spolu so zmluvou o úvere. Následne preto v prípade, že žiadateľ o úvere uzavrie rozhodcovskú zmluvu, pri vzniku sporu zo zmluvy o úvere má každá strana možnosť voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním (nakoľko sa jedná o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku). V prípade, že rozhodcovskú zmluvu žiadateľ neuzavrie, eventuálny spor zo zmluvy o úvere sa bude riešiť súdnou cestou. Je navyše logické, že pokiaľ by zo strany dlžníka došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, t.j. k jeho protiprávnemu konaniu, bude to práve veriteľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, a to buď na základe voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, alebo priamo na súd (pretože vo vzťahu k nemu nebude uzavretá rozhodcovská zmluva) alebo priamo na rozhodcovský orgán (pretože vo vzťahu k nemu bude rozhodcovská doložka výhradná). Následky tohto procesného kroku už upravuje príslušné procesné právo a nie rozhodcovská zmluva. V prípade rozhodcovskej zmluvy sa teda jedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Uviedol, že rozhodcovské konanie prebiehalo v písomnej forme, t.j. na základe písomného návrhu na začatie rozhodcovského konania zo strany oprávneného zaslal rozhodcovský súd povinnému výzvu na žalobnú odpoveď (možnosť vyjadriť sa k podanému návrhu oprávneného), na základe čoho potom rozhodcovský súd podľa skutkových zistení vydal rozhodcovský rozsudok. Vzdialenosť sídla rozhodcovského súdu od bydliska účastníkov konania teda nemala žiaden relevantný význam pre výsledok konania, resp. pre možnosť uplatnenia procesných práv účastníka. Všetky podania sú na Stály rozhodcovský súd doručované prostredníctvom pošty, čiže princíp rovnosti účastníkov je zachovaný bez ohľadu na miesto ich bydliska alebo sídla.

3. Povinný sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z.), ďalej len CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon (zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016) aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Podľa ust. § 243d ods. 2 Exekučného poriadku sa na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

7. Podľa ust. § 54b ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní sa ustanovenia tohto zákona použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase vydania rozhodcovského rozsudku, teda v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní“), súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

8. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie dôsledne preskúmal podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Z citovaného zákonného ustanovenia totiž vyplýva, že v prípade, ak súd zistí rozpor týchto listín so zákonom, žiadosť o udelenie

poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súladom exekučného titulu so zákonom pritom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu, ale aj to, či na jeho základe možno exekúciu vykonať, teda či tu nie je taká právna úprava, ktorá by bránila vykonaniu exekúcie na základe tohto exekučného titulu. Zákon o rozhodcovskom konaní v ust. § 45 (v znení účinnom do 31.12.2014) priznával exekučnému súdu právo preskúmavať rozhodcovský rozsudok aj z hmotnoprávných hľadísk.

9. Možnosť prelomenia materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku bola upravená v ust. § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom do 31.12.2014). Zákonodarca jednoznačne uzákonil možnosť pre exekučný súd zastaviť exekúciu napriek právoplatnému rozhodcovskému rozsudku, ak má nedostatky uvedené v ust. § 40 písm. a), b), alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Uvedené ustanovenie podľa súdnej praxe umožňovalo zastaviť exekúciu, resp. zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj pokiaľ išlo o plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok.

10. Za správny považuje odvolací súd právny názor súdu prvého stupňa, že predmetná zmluva o úvere zo dňa 16.12.2013 je zmluvou spotrebiteľskou, teda že medzi oprávneným a povinnou bol založený na jej základe spotrebiteľský vzťah. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predložená zmluva o úvere, ktorou bol založený právny vzťah medzi účastníkmi konania, vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, teda ide o zmluvu (bez ohľadu na právnu formu), ktorú uzatvoril dodávateľ - oprávnený ako právnická osoba, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti so spotrebiteľom - povinnou ako fyzickou osobou nepodnikateľom, kedy povinná pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

11. Za neprimeranú je potrebné považovať rozhodcovskú zmluvu aj v danej veci, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere, ktorú predkladal oprávnený povinnej na formulári, pričom nebola individuálne dojednaná a jej obsah povinná ani nemohla ovplyvniť. Veriteľ mohol na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie rozhodcovi, resp. rozhodcovskému súdu, ktorého sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Výber osoby rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu pritom uskutočnil jednostranne sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, resp. všeobecných obchodných podmienkach pre úver, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Odvolací súd zastáva názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa (veriteľa), spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné považovať takúto rozhodcovskú zmluvu v celosti za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05).

12. Odvolací súd zároveň uvádza, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky (v tomto prípade zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie). Ak je takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská zmluva a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (k tomu viď aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.02.2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011). Predmetný rozhodcovský rozsudok, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je nulitným právnym aktom a nemožno ho považovať za spôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).